

**ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG HỌC KỲ I**  
**NĂM HỌC 2025-2026**  
**Môn: Ngữ văn 7**  
(Thời gian: 90 phút (không kể thời gian giao đề))

**I. Phần đọc- hiểu (4,0 điểm)**

Đọc kĩ ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

**NƠI TUỔI THƠ EM**

(1) *Có một dòng sông xanh  
Bắt nguồn từ sữa mẹ  
Có vầng trăng tròn thế  
Lững lơ khóm tre làng*

(2) *Có bảy sắc cầu vồng  
Bắc qua đồi xanh biếc  
Có lời ru tha thiết  
Ngọt ngào mãi vành nôi*

(3) *Có cánh đồng xanh tươi  
Ấp yêu đàn cò trắng  
Có ngày mưa tháng nắng  
Động trên áo mẹ cha*

(4) *Có một khúc dân ca  
Thơm lừng hương cỏ dại  
Có tuổi thơ đẹp mãi  
Là đất trời quê hương.*

(Nguyễn Lâm Thắng)

**Câu 1 (1,0 điểm).** Văn bản trên thuộc thể loại gì? Nêu căn cứ để xác định thể thơ của văn bản.

**Câu 2 (0,5 điểm).** Nêu đề tài của bài thơ trên.

**Câu 3. (1,0 điểm).** Trong khổ thơ thứ nhất, những hình ảnh thiên nhiên và con người nào gắn bó với tuổi thơ? Nêu ý nghĩa của một trong những hình ảnh đó đối với tuổi thơ em.

**Câu 4 (1,0 điểm).** Xác định biện pháp tu từ nổi bật, được sử dụng xuyên suốt trong toàn bộ bài thơ. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ đó.

**Câu 5 (0,5 điểm).** Qua bài thơ, em nhận thấy học sinh cần làm gì để bảo vệ và xây dựng quê hương?

**II. VIẾT (6,0 điểm)**

**Câu 1 (2,0 điểm).** Viết đoạn văn (khoảng 7-10 dòng) nêu cảm nhận của em về khổ thơ thứ ba:

“...*Có cánh đồng xanh tươi  
Ấp yêu đàn cò trắng  
Có ngày mưa tháng nắng  
Động trên áo mẹ cha...*”

**Câu 2 (4,0 điểm).**

Trong cuộc sống có biết bao người để ta yêu thương (ông bà, cha mẹ, thầy cô, bạn bè, ...). Hãy viết bài văn biểu cảm về một người mà em yêu quý nhất.

**HƯỚNG DẪN CHẤM**

**A. Hướng dẫn chung:**

- Đề kiểm tra, đáp án và hướng dẫn chấm được xây dựng theo định hướng đánh giá năng lực, có tính tích hợp.
- Giáo viên cần nắm vững yêu cầu của đáp án, hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của học sinh, tránh cách đếm ý cho điểm.
- Giáo viên cần chú ý đến bản chất của việc đọc - hiểu văn bản, đặc điểm nhận thức tâm lí của học sinh THCS, đặc trưng của môn Ngữ văn để đánh giá chính xác, khuyến khích những đoạn văn có cảm xúc, sáng tạo; chấp nhận bài viết không giống với gợi ý trong hướng dẫn chấm nhưng phải thuyết phục.

## B. Yêu cầu – đáp án, hướng dẫn chấm cụ thể.

### I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

| Câu | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Điểm                  |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| 1   | <p>- <b>Thể loại:</b> Thơ năm chữ</p> <p>- <b>Căn cứ xác định thể thơ:</b></p> <p>+ Mỗi dòng thơ có 5 tiếng (chữ).</p> <p>+ Các câu trong bài thơ trên được ngắt nhịp: 2/3 hoặc 3/2.</p> <p>+ Bài thơ có vần (vần lưng/vần chân: <i>xanh – trắng; mẹ – thế; biếc – thiết...</i>).</p> <p>Lưu ý: HS nêu đúng một căn cứ trở lên cho điểm tối đa</p>                                                                                                                                                                                                          | <p>0,5</p> <p>0,5</p> |
| 2   | <b>Đề tài:</b> Tình yêu quê hương                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,5                   |
| 3   | <p>- Các hình ảnh: Dòng sông xanh, vàng trắng tròn, khóm tre làng, sữa mẹ</p> <p>- Học sinh nêu ý nghĩa một trong các hình ảnh</p> <p>+ <b>Sữa mẹ:</b> là nguồn sống đầu tiên và quan trọng nhất, nuôi dưỡng giúp trẻ thơ lớn khôn....</p> <p>+ <b>Dòng sông xanh:</b> Gợi sự mát lành, trong trẻo và bình yên gắn bó với những kỉ niệm tuổi thơ êm đềm... .</p> <p>+ <b>Vàng trắng tròn:</b> Trắng là hình ảnh thân thuộc, gắn bó với tuổi thơ mỗi người, gợi vẻ đẹp huyền ảo, thơ mộng, thanh bình....</p>                                                | <p>0,5</p> <p>0,5</p> |
| 4   | <p>- <b>Biện pháp tu từ nổi bật:</b> Điệp ngữ/Điệp cấu trúc (Có + Cụm danh từ/hình ảnh). (0, 5đ)</p> <p>- <b>Tác dụng:</b> <i>Tạo nên nhịp điệu đều đặn, êm ái, giống như lời ru; nhấn mạnh một loạt các hình ảnh, sự vật thân thương, bình dị (dòng sông, vàng trắng, lời ru, cánh đồng, khúc dân ca...) là những yếu tố cấu thành và bồi đắp nên tuổi thơ, khẳng định những giá trị vô giá của quê hương. Thể hiện tình yêu quê hương tha thiết của tác giả</i> (0, 5đ)</p> <p>Lưu ý: HS nêu biện pháp tu từ: Điệp ngữ ( có) vẫn cho điểm bình thường</p> | <p>0,5</p> <p>0,5</p> |
| 5   | - <b>HS cần:</b> Biết trân trọng, yêu quý và giữ gìn những giá trị văn hóa, truyền thống tốt đẹp của quê hương; có ý thức tìm hiểu và quảng bá những vẻ đẹp của quê hương mình; có trách nhiệm đóng góp xây dựng quê hương giàu đẹp.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5                   |

|  |                                                                          |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------|--|
|  | * Lưu ý: Học sinh nêu được hai bài học phù hợp trở lên là cho trọn điểm. |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------|--|

## II. VIẾT (6,0 điểm)

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Câu 1</b><br>(2,0đ) | - Đảm bảo kết cấu đoạn văn, dung lượng 7-10 dòng.<br>- Diễn đạt rõ ràng mạch lạc, không mắc quá nhiều lỗi chính tả.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,25<br>0,25 |
|                        | <p><b>1. Mở đoạn:</b> Giới thiệu tên bài thơ ("<b>Nơi tuổi thơ em</b>"), tác giả (Nguyễn Lâm Thắng) và nêu ấn tượng chung về khổ thơ (Khổ thơ là sự kết hợp hài hòa giữa vẻ đẹp thiên nhiên quê hương và sự hi sinh cao cả của cha mẹ).</p> <p><b>2. Thân đoạn:</b><br/> <b>* Cảm nhận về nội dung:</b><br/> - <b>Hình ảnh thơ:</b> Tươi sáng, yên bình với "<b>cánh đồng xanh tươi</b>" và "<b>đàn cò trắng</b>" được "<b>ấp yêu</b>" (nhân hóa), tạo không gian quê hương thơ mộng, trù phú.<br/> - <b>Chi tiết:</b> "<b>ngày mưa tháng nắng</b>" là hình ảnh hoán dụ, chỉ sự gian khổ, vất vả của đời cha mẹ. Sự vất vả đó "<b>Động trên áo mẹ cha</b>", nhấn mạnh sự hi sinh, gánh vác thầm lặng để con có tuổi thơ đẹp.<br/> <b>* Cảm nhận về nghệ thuật:</b> Giọng thơ nhẹ nhàng, tha thiết, thể thơ bốn chữ ngắn gọn dễ đi vào lòng người, sử dụng thành công hình ảnh đối lập ( <i>mưa</i> và <i>nắng</i>). <b>3. Kết đoạn:</b> Khái quát lại cảm xúc, ý nghĩa của khổ thơ (Khổ thơ là lời nhắc nhở về công lao trời biển của cha mẹ, gắn liền với vẻ đẹp bình dị của quê hương). HD chấm:<br/> + HS trình bày được những gì cần làm như gợi ý: 1,5 điểm.<br/> + HS trình bày được cảm nhận của mình nhưng lan man, chung chung không bám sát vào từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ...: 0,5-1,0 điểm<br/> + Có ý nhưng diễn đạt lủng củng, không rõ nội dung trọng tâm: 0,5 điểm<br/> <b>* Lưu ý:</b> Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là được.<br/> - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm</p> | 1,5          |

|          |                                                                                                                                                                                                           |      |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>2</b> | <i>Viết bài văn biểu cảm về một người thân mà em yêu quý nhất.</i>                                                                                                                                        | 4,0  |
|          | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn</i>                                                                                                                                                                        | 0,25 |
|          | <i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề: biểu cảm về người mà em yêu quý nhất</i>                                                                                                                              | 0,25 |
|          | <i>c. Hs có thể triển khai theo các cách khác nhau nhưng đảm bảo các ý sau:</i><br><i>1. Mở bài: Giới thiệu về người mà em muốn bày tỏ tình cảm/Bày tỏ tình cảm, ấn tượng ban đầu của em về người đó.</i> | 3,0  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                       |      |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  | <p>2. Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trình bày tình cảm, suy nghĩ về những đặc điểm nổi bật của người đó: ngoại hình, việc làm, ...</li> <li>- Nêu ấn tượng về người đó</li> </ul> <p>3. Kết bài: Khẳng định lại tình cảm</p> |      |
|  | d. Chính tả, ngữ pháp. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                                                                                                                                                                                   | 0,25 |
|  | e. Sáng tạo: Bố cục mạch lạc, lời văn giàu cảm xúc, sáng tạo                                                                                                                                                                                          | 0,25 |